

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הטיפול השיקומי לאנשים עם מוגבלויות שונות - 3886

תאריך עדכון אחרון 03-09-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): אנדראה פינארט

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: andreaef@012.net.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד 14:00-15:00 לפי תאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הפרקטיקום הנו סמינר שנתי שבמסגרתו הסטודנטים ילמדו ליישם מודל התערבות לקידום ופיתוח פרקטיקה שיקומית לטיפול באנשים המתמודדים עם מוגבלויות שונות (Therapy Rehabilitation) ברמה פרטנית, מערכתית וארגונית. מטרת הפרקטיקום הינה להעניק לסטודנטים "ידע ומיומנויות" למתן טיפול שיקומי לאנשים המתמודדים עם מוגבלויות שונות, ללמוד מהמשותף ולחדד את ההבדלים. בפרקטיקום יצגו מסגרות חשיבה מרכזיות בטיפול שיקומי, כשאר הלמידה תתמקד בישום תפיסות אלו בשטח: גישה הומנית "האדם במרכז" (Approach Care Centered Person) "הפרדיגמה החברתית" - המודל החברתי להבנת מוגבלות. (disability of model social The) גישות מוטיבציוניות (Interview Motivation - Change for Model Transtheoretical The - Readiness for Rehabilitation)- גישת החלמה (Model Recovery) - מיקוד התערבויות מכוונות החלמה והתאמתם למוגבלויות אחרות. גישת הכוחות (The Model Strengths) שילוב מושגים מגישות דינמיות וקוגניטיביות.

לצד הלמידה תאורטית והחשיבה על יישומה בשטח, על כל סטודנט יהיה עליו לבחור אדם עם מגבלה אשר תלווה אותו במהלך כל השנה ותיישם את נלמד שלב אחר שלב. במהלך השנה כל אחד מהסטודנטים יציג פעמיים ברצף יישום של תהליך הערכה והתערבות המבוסס על התיאוריות ומסגרות החשיבה שנלמד בקורס. הטיפול ילווה בכתיבת יומן. כמו כן, ההצגות בכיתה יכללו הצגת ויניטה של השיחות, דילמה ודיון ביקורתי על התרומה של מסגרות החשיבה להבנת תהליכי שיקום והחלמה.

מטרות הקורס:

מטרות הפרקטיקום

- 1) לחשוף את הסטודנטים למודל התערבות לקידום ופיתוח פרקטיקה שיקומית לטיפול מערכתית, פרטנית ברמה שונות מוגבלויות עם המתמודדים לאנשים (Rehabilitation Therapy) וארגונית.
- 2) לתרגל את יישום המודל הנלמד בתהליכי הערכה והתערבות בשטח.
- 3) לדון בסוגיות ובדילמות המתעוררות במהלך יישום מסגרות החשיבה והתיאוריות ובמקומה של העבודה סוציאלית בכך.
- 4) לדון בדרכים לקידום הפרקטיקה השיקומית ברמה הפרטנית, המערכתית והארגונית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. ליישם את הידע התיאורטי הנלמד במהלך הקורס בשטח.
2. לבצע התערבויות ממוקדות אדם ומכוונת החלמה ברמה פרטנית, מערכתית וארגונית.
3. על סמך הידע שנרכש בקורס, לפתח ראייה ודיון ביקורתי לגבי התערבויות שהסטודנטים מבצעים בשטח ולבחון האם אכן מכבדות את ערכי ההחלמה.
4. ליצור התערבויות יצירתיות ומגוונות המכבדות תפיסת האדם במרכז ואת את ערכי החלמה, אשר

לוקחות בחשבון את הדילמות וקשיים שמתעוררים בשטח.

דרישות נוכחות (%) :

ההשתתפות בשיעורים חובה. הסטודנטים מתבקשים להימנע מהיעדרות מהשיעורים. במידה ומסיבה כלשהי סטודנט/ית צריך להיעדר מהשיעור, הוא/היא מתבקש/ת להודיע על כך למרצת הפרקטיקום. סטודנט שייעדר מעל שני שיעורים בסמסטר לא יהיה זכאי לציון ההשתתפות. היעדרות של למעלה משלושה שיעורים בסמסטר תגרום לשלילת הזכאות להגשת העבודה המסכמת.

1. שיטת ההוראה בקורס: לימוד חומר תאורטי על ידי קריאה מראש של מאמרים ודיון פעיל בכיתה.
2. דיון על הצגות של הסטודנטים בכיתה.
3. תרגול
4. שימוש בסיפורים, סרטים ועוד.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מסגרות החשיבה המרכזיות שיוצגו בקורס הם: המודל החברתי להבנת מוגבלויות, תפיסת ההחלמה, תפיסת האדם במרכז, גישת הכוחות וגישות מוטיבציוניות, שילוב מושגים מגישות דינמיות וקוגניטיביות.

חומר חובה לקריאה:

ספרים מרכזיים עליהם יתבסס הפרקטיקום

Slade M. (2009) Personal recovery and mental illness: A guide for mental health professionals. Cambridge University Press.

Adams N. & Grieder D. M. (2005). Treatment planning for person-centered care: The road to mental health and addiction recovery: Mapping the Journey for individuals, families, and providers. Burlington, MA.: Elsevier Academic Press.

Raap C. A. (1998). The Strengths Model: Case management with people suffering from severe mental and persistent mental illness. New York: Oxford University Press.

בק ג. (2014) טיפול קוגניטיבי התמהגותי: מבוא לשיטה, כלים למטפלים ועוד. הוצאת ספרים "אח" בע"מ.

מילר ו. ורולניק ס. (2009) הגישה המוטיבציונית: הגברת מוטיבציה לשינוי. הוצאת ספרים "אח" בע"מ.

חומר לקריאה נוספת:

אין

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 15%
השתתפות 0%
הגשת עבודה 70%
הגשת תרגילים 0%
הגשת דו"חות 15%
פרויקט מחקר 0%
בחנים 0%
אחר 0%

מידע נוסף / הערות:

מטלות הקורס

(1) הצגת רקע של האדם עמו נעשית ההתערבות מכוונת החלמה (2) הצגת בכיתה של תהליך התערבות מכוון החלמה - חלק אינטגרלי של השתתפות (על פי ההנחיות ותאריכים שיחולקו)

(3) עבודה מסכמת סמסטר א' - 30%

(4) עבודה מסכמת סמסטר ב' - 40%

(5) מטלת סמסטר א': 15%

(6) הצגה בכיתה, הגשת משוב וכתובת יומן 15%